

2014-07-28

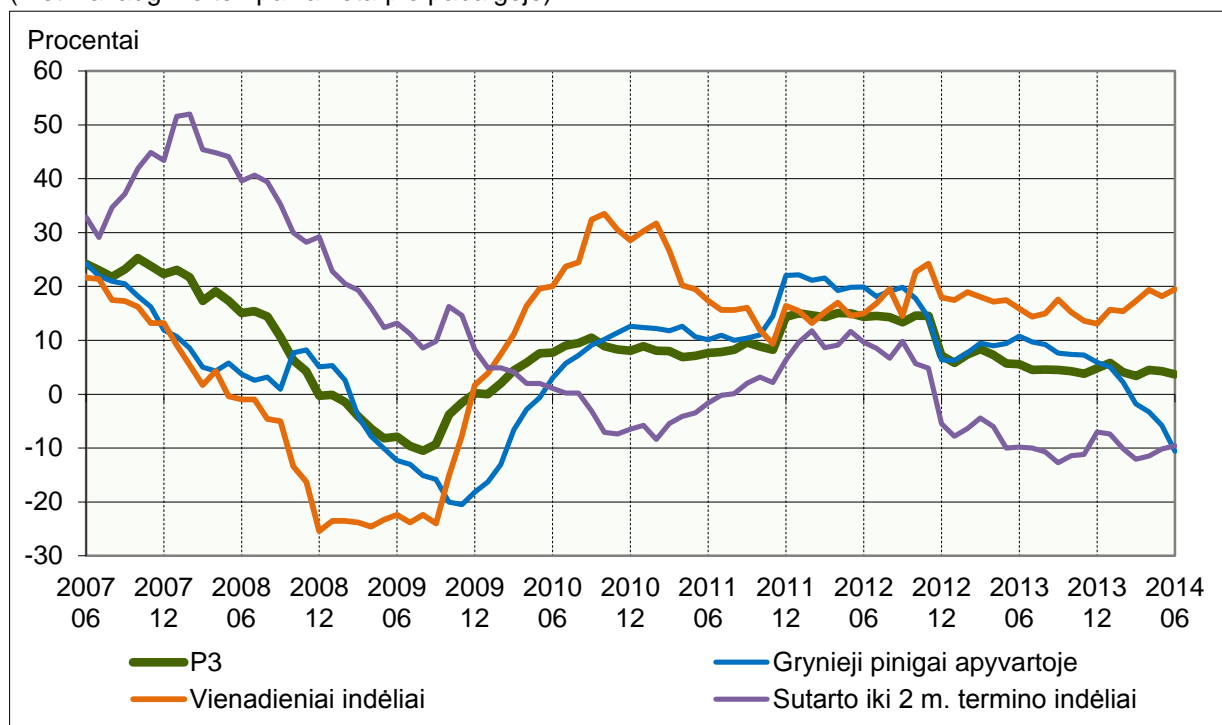
2014 M. BIRŽELIO MĖN. PINIGŲ IR KITŲ PFI BALANSO APŽVALGA

Per 2014 m. birželio mėn. pinigų finansinių institucijų (PFI) grynasis išorės turtas sumažėjo 376,1 mln. ir buvo 12,0 mlrd. litų. Vidaus kreditas per mėnesį sumažėjo 143,6 mln., kreditui valdžiai sumažėjus 454,0 mln., o kreditui kitiems rezidentams padidėjus 310,4 mln. litų. Pinigai P3 per mėnesį sumažėjo 281,2 mln. litų, o jų metinis augimo tempas mėnesio pabaigoje buvo 3,7 procento. Pinigų P3 sumažėjimui didžiausią įtaką turėjo sumažėję gryniesi pinigai apyvartoje (238,9 mln. Lt) ir įspėjamojo iki 3 mėn. laikotarpio indėliai (119,6 mln. Lt), o šiuos pinigus didino vienadienių indėlių pokytis – jie padidėjo 114,2 mln. litų.

Pinigų kiekiai per metus padidėjo taip: P1 – 10,5, P2 – 4,1, o P3 – 3,7 procento. 2014 m. birželio pabaigoje pinigai P1 sudarė 40,0 mlrd., P2 – 55,2 mlrd., o P3 – 55,5 mlrd. litų.

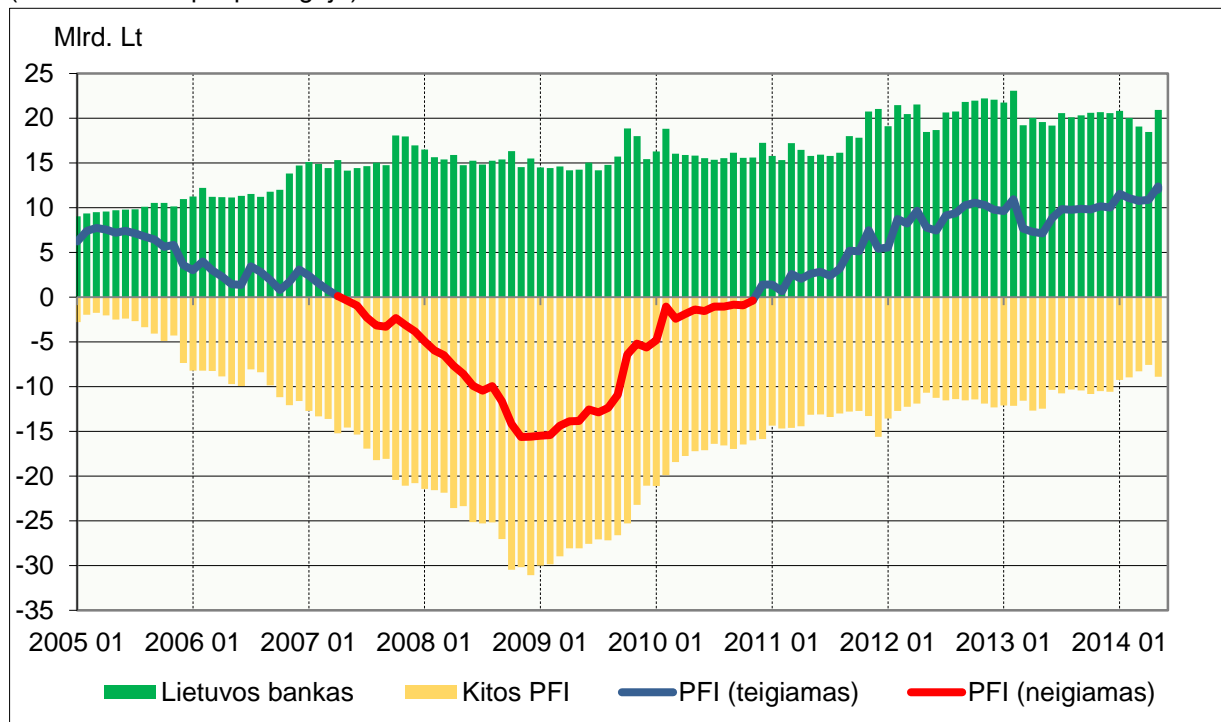
Birželio mėn. pinigai P3 sumažėjo dėl to, kad gryniesi pinigai apyvartoje, įspėjamojo iki 3 mėn. laikotarpio indėliai ir sutarto iki 2 m. termino indėliai sumažėjo atitinkamai 238,9 mln., 119,6 mln., ir 52,0 mln. litų. Tačiau P3 didino vienadieniai indėliai ir skolos vertybiniai popieriai iki 2 m., padidėję atitinkamai 114,2 ir 15,1 mln. litų. Išsamūs duomenys pateikiami apžvalgos pabaigoje esančioje 1 lentelėje.

1 pav. Pinigai P3 ir jų sudedamosios dalys
(metiniai augimo tempai laikotarpio pabaigoje)

PFI grynasis išorės turtas per mėnesį sumažėjo 376,1 mln. ir 2014 m. birželio pabaigoje buvo lygus 12,0 mlrd. litų. Kaip matyti iš 2 pav., nuo 2008 m. pabaigos PFI grynasis išorės turtas sparčiai didėjo. Per pastaruosius dvejus metus jis padidėjo 5,1 mlrd. litų: Lietuvos banko – 2,4 mlrd., kitų PFI – 2,2 mlrd. litų. Lietuvos bankų sistemos (kitų PFI) grynasis išorės turtas per šį laikotarpį padidėjo dėl to, kad 2,9 mlrd. litų sumažėjo išorės įsipareigojimai.

2 pav. PFI grynasis išorės turtas
(likučiai laikotarpio pabaigoje)

Birželio mėn. vidaus kreditas sumažėjo 143,6 mln. litų, kreditui valdžiai sumažėjus 454,0 mln., o kreditui kitiems rezidentams padidėjus 310,4 mln. litų. Kitų PFI paskolos nefinansinėms korporacijoms, namų ūkiams, valdžiai ir finansiniams tarpininkams padidėjo atitinkamai 238,2 mln., 41,9 mln., 32,1 mln. ir 30,7 mln. litų. Paskolos namų ūkiams padidėjo todėl, kad padidėjo kitos paskolos ir paskolos būstui įsigyti, atitinkamai 42,8 mln. ir 17,9 mln., o paskolos vartojimui sumažėjo 18,7 mln. litų.

Vertinant skolinimo struktūrą pagal valiutas, matyti, kad dominavo kitų PFI paskolos visiems rezidentams eurais: birželio pabaigoje jos sudarė 67,6, o paskolos litais – 30,7 procento. Tokie paskolų pagal valiutas skirtumai susidarė dėl kitų PFI paskolų nefinansinėms korporacijoms ir namų ūkiams struktūros. Birželio pabaigoje kitų PFI paskolos nefinansinėms korporacijoms eurais sudarė 72,3, o litais – 24,9 procento. Kitų PFI paskolos namų ūkiams eurais sudarė 68,6, o paskolos litais – 30,5 procento.

2014 m. birželio mėn. ilgesnės trukmės PFI finansiniai įsipareigojimai padidėjo 28,7 mln. litų – padidėjo kapitalas ir atsargos (80,9 mln. Lt), tačiau sumažėjo sutarto nuo 2 m. termino indėliai (46,4 mln. Lt) ir skolos vertybiniai popieriai nuo 2 m. (5,9 mln. Lt). Centrinės valdžios indėliai per mėnesį sumažėjo 233,3 mln.: Lietuvos banke laikomi indėliai sumažėjo 935,7 mln., o laikomi kitose PFI padidėjo 702,4 mln. litų.

Pastabos

1. Jei nenurodyta kitaip, apžvalgoje pokyčiai per mėnesį (litais) ir metiniai augimo tempai (procentais) pateikiami kaip sandoriai, t. y. iš skirtumo tarp likučių ataskaitinio ir ankstesnio laikotarpio pabaigoje pašalinus perkainojimų dėl kainos ir valiutos kurso, taip pat perklasifikavimų įtaką.
2. Kitus trumpalaikius indėlius, t. y. P2 minus P1, sudaro sutarto iki 2 m. termino indėliai ir įspėjamojo iki 3 mėn. laikotarpio indėliai.
3. Rinkos priemonės, t. y. P3 minus P2, sudaro atpirkimo sandoriai, pinigų rinkos fondų akcijos (vienetai) ir skolos vertybiniai popieriai iki 2 m.
4. Apžvalgoje vartojamos sąvokos aiškinamos Lietuvos banko interneto svetainėje (<http://www.lb.lt/metodologija>).

1 lentelė. Pinigai ir jų priešiniai
Mln. Lt

	Likučiai praėjusio laikotarpio pabaigoje	Sandoriai per laikotarpį	Kiti likučių pokyčiai per laikotarpį	Likučiai ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	Metiniai augimo tempai, procentais	
	2014 m. gegužė	2014 m. birželis	2014 m. birželis	2014 m. birželis	2014 m. gegužė	2014 m. birželis
Pinigai P2	55 520,4	-296,3	-17,6	55 206,5	4,6	4,1
Pinigai P1	40 140,8	-124,7	-9,8	40 006,3	11,2	10,5
Grynieji pinigai apyvartoje	9 931,1	-238,9	0,1	9 692,3	-5,8	-10,6
Vienadieniai indėliai	30 209,7	114,2	-9,9	30 314,0	18,2	19,5
Kiti trumpalaikiai indėliai	15 379,6	-171,5	-7,9	15 200,2	-9,5	-9,7
Sutarto iki 2 m. termino indėliai	14 828,5	-52,0	-7,3	14 769,2	-10,2	-9,6
Įspėjamojo iki 3 mėn. laikotarpio indėliai	551,1	-119,6	-0,6	431,0	14,7	-11,4
Rinkos priemonės	297,8	15,1	-0,1	312,8	-25,3	-40,3
Atpirkimo sandoriai	0,0	0,0	0,0	0,0		
Pinigų rinkos fondų akcijos (vienetai)	0,0	0,0	0,0	0,0	-100,0	-100,0
Skolos vertybiniai popieriai iki 2 m.	297,8	15,1	-0,1	312,8	-24,8	-40,0
Pinigai P3	55 818,2	-281,2	-17,7	55 519,3	4,3	3,7
Grynasis išorės turtas	12 368,0	-376,1	37,5	12 029,4	79,1	37,4
Kreditas valdžiai	9 005,4	-454,0	3,8	8 555,3	5,4	1,6
Paskolos	3 933,6	32,1	-0,5	3 965,2	-3,6	-3,4
Vertybiniai popieriai, išskyrus akcijas	5 071,8	-486,1	4,3	4 590,0	13,6	6,3
Kreditas kitiems rezidentams	55 016,3	310,4	-94,4	55 232,2	-0,1	0,3
Paskolos	53 654,9	310,5	-94,3	53 871,2	0,2	0,8
Vertybiniai popieriai, išskyrus akcijas	102,8	0,0	0,0	102,8	-18,7	-18,7
Akcijos ir kita nuosavybė	1 258,5	-0,1	-0,1	1 258,2	-11,2	-13,7
Centrinės valdžios indėliai (atimama)	5 763,4	-233,3	1,4	5 531,6	78,3	17,1
Ilgesnės trukmės finansiniai įsipareigojimai (atimama)	14 592,1	28,7	-59,0	14 561,7	7,4	7,0
Kiti grynieji straipsniai (atimama)	216,0	-33,9	22,2	204,2	x	x

Pastaba. Dėl apvalinimo dėmenų sumos gali nesutapti.

Sutartiniai ženklai

„0,0“ Rodiklio dydis yra mažesnis negu nurodyti matavimo vienetai

„...“ Nėra duomenų, nors reiškinys (rodiklis) atitinkamu laikotarpiu buvo

„x“ Tokia išraiška rodiklis neskaiciuojamas, nors reiškinys (rodiklis) atitinkamu laikotarpiu buvo